

Titulació	Tipus	Curs
Història de l'Art	OB	4

Professor/a de contacte

Nom : Anna Orriols Alsina

Correu electrònic : anna.orriols@uab.cat

Equip docent (extern a la UAB)

Per determinar

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

És recomanable que l'alumnat hagi cursat i aprovat la gran majoria de les assignatures dels tres primers anys de Grau.

Així mateix, és recomanable que l'alumnat conegui, a més del català i del castellà, altres llengües, si més no pel que fa a la comprensió lectora.

Objectius

I-Objectius

Amb la realització del Treball de Final de Grau (TFG) es pretén que l'alumnat desenvolupi una sèrie de competències específiques, indicadores del nivell de maduresa que ha assolit durant els seus estudis de Grau. Aquestes competències són principalment :

- 1-Demostrar que coneix l'evolució de la imatge artística des de l'Antiguitat fins a la cultura visual contemporània.
- 2-Fer palès que domina la problemàtica, el vocabulari i els conceptes fonamentals de la teoria de l'art.
- 3-Deixar clar que posseeix coneixements específics sobre els principals camps d'estudi de la història de l'art, així com sobre els temes i debats historiogràfics i metodològics més importants de la disciplina.
- 4-Mostrar la seva capacitat d'anàlisi dels coneixements adquirits en les seves diverses facetes (formal, iconogràfica, tècnica, estètica, recepció).
- 5-Saber aplicar les metodologies pròpies de la disciplina a l'estudi d'un tema.

II-Caràcter i tipologia del treball

a) No es tracta de realitzar una recerca nova o inèdita, sinó de familiaritzar-se amb les eines, les problemàtiques, les metodologies i els objectius de la recerca universitària, amb l'objecte de desenvolupar un treball crític sobre una temàtica determinada. L'estudiant ha de demostrar la seva capacitat per cercar, seleccionar i interpretar un conjunt de materials i de fonts de caràcter artístic, textual, fotogràfic, filmic, arxivístic, etc, amb l'objectiu de formular nous interrogants sobre un tema en concret, d'organitzar el seu estudi, estructurar la seva exposició d'una manera clara i ordenada, i arribar, finalment, a unes conclusions ben elaborades. Es tracta, doncs, d'un treball fonamentalment acadèmic, no pas d'un treball de recerca en el sentit estricte, el qual ha de permetre una avaluació global i sintètica de les competències específiques i transversals associades al Grau d'Història de l'Art.

b) Els temes han de ser «oberts» i no massa tancats en qüestions particulars. Per exemple, no es tracta de fer un treball sobre un artista ja estudiat en altres assignatures del Grau, sinó d'analitzar temes transversals que impliquin l'abordatge de qüestions metodològiques i el tractament d'aspectes formatius poc desenvolupats durant els estudis de Grau. Es valoraran molt positivament el temes de llarg recorregut, és a dir, qüestions que impliquin l'anàlisi d'una tipologia arquitectònica en diferents èpoques (o cultures), el fenomen de la vida i la pervivència de les imatges, la història crítica d'una tècnica artística, els canvis i les continuïtats en el conceptes teòric-artístics, les transformacions dels agents de la història social de l'art, etc.

Ha de quedar ben clar que un treball que consisteixi en la simple recopilació d'informació, si no va acompanyada de la seva necessària interpretació, no es considerarà complet. Els treballs que es limitin a la sola acumulació de materials d'estudi seran considerats com a no avaluables.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els coneixements iconogràfics a la lectura de la imatge artística
2. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic en un determinat context cultural.
3. Analitzar els creadors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
4. Analitzar els receptors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
5. Interpretar i comunicar els continguts d'un text de teoria artística i cinematogràfica.
6. Analitzar críticament conceptes bàsics de teoria artística i cinematogràfica i la seva evolució al llarg de la història.
7. Interpretar conceptes fonamentals de teoria artística amb esperit crític.
8. Analitzar els debats clàssics i actuals de la disciplina.
9. Reconèixer els coneixements metodològics, iconogràfics i de teoria de l'art per fer la lectura d'una imatge artística.
10. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic, els seus creadors i els seus receptors en un context cultural determinat.
11. Diferenciar les teories artístiques sobre un fenomen artístic, els seus creadors i els seus receptors en un context cultural determinat.
12. Demostrar el coneixement de metodologies científiques, fonts i teoria de l'art en la lectura, la crítica i la interpretació formal, iconogràfica i simbòlica de qualsevol imatge artística o cinematogràfica
13. Reconèixer les bases de dades bibliogràfiques més idònies per obtenir les fonts sobre un determinat tema
14. Relacionar una imatge artística amb altres fenòmens culturals de la seva època.
15. Reconstruir el panorama artístic d'un determinat context cultural
16. Analitzar una imatge artística i situar-la en el seu context cultural.
17. Definir i explicar amb precisió un objecte artístic amb el llenguatge propi de la crítica d'art.
18. Examinar una imatge artística i distingir-ne els valors formals, iconogràfics i simbòlics.
19. Distingir les tècniques i el procés d'elaboració d'un objecte artístic
20. Explicar els mecanismes de recepció d'una obra d'art.
21. Organitzar el temps i els propis recursos per a la feina: dissenyar plans establint prioritats d'objectius, calendaris i compromisos d'actuació.
22. Reflexionar sobre el treball propi i el de l'entorn immediat amb intenció de millorar-los de manera continuada
23. Desenvolupar un treball final que reuneixi i interpreti dades i reflexioni sobre algun tema rellevant de la disciplina

24. Comunicar de manera clara i en el registre adequat un treball acadèmic
25. Organitzar amb eficàcia i rendibilitat la part autònoma de l'aprenentatge

Continguts

Tema del TFG. BLOCS I ÀREES TEMÀTIQUES (a títol orientatiu)

I-Arquitectura i urbanisme

Els elements de l'arquitectura.

Recerques sobre l'espai arquitectònic.

Tipologies arquitectòniques: forma i funció.

Aspectes simbòlics de la forma arquitectònica.

Temes d'història de l'arquitectura.

Teories i crítica de l'arquitectura.

La figura de l'arquitecte a través del temps.

Relacions de l'arquitectura amb altres arts.

La metamorfosi dels edificis. Arquitectura i memòria.

Poètiques de l'edifici arquitectònic.

Arquitectures pintades. La representació de l'arquitectura.

La ciutat: la planificació de les ciutats, la ciutat ideal...

Qüestions d'arquitectura contemporània.

Disseny, història, teoria i crítica del jardí.

Historiografia de l'arquitectura

II-Arts figuratives

Representacions: l'ésser humà, el món natural, la història, les idees, la fantasia i els somnis, el sagrat.

Teories de la representació i de la pintura.

Formes i funcions de la pintura.

Sistemes de proporcions i modes de representació (canons, perspectiva, número d'or, etc.).

Camins de l'abstracció.

Història, teories i mètodes de dibuix.

Categories d'anàlisi de l'obra pictòrica.

Pintura i literatura.

Qüestions a l'entorn del llenguatge, la història o la teoria de l'escultura.

Funció i tipologies de l'escultura. Escultura i poder.

L'ornament: història i teories.

Música i arts visuals.

Les arts visuals i el teatre.

Història i teoria de la fotografia (debats i recerques sobre els inicis; pensament sobre la imatge fotogràfica; fotografia i món modern: la visió de la ciutat...

Fotografia i pintura; fotografia i literatura...

Temes de fotografia contemporània.

Història de la indumentària i de la moda: vestit i rol social; vestits per a l'escena; moda i art modern.

Indumentària i cerimonial (*regalia*; indumentària litúrgica)

III- La imatge en moviment

Temes d'història i teoria del cinema (Cinema i realitat; cinema i literatura; els gèneres cinematogràfics; cultura contemporània i cinema; el cinema no narratiu).

L'art filmat.

El videoart.

Art electrònic i realitat virtual. L'obra d'art immaterial.

L'art d'acció. El *happening* i la *performance*: història i crítica.

IV- El llenguatge de les imatges

Història i teories de gèneres diversos (retrat, paisatge, pintura d'història, natura morta, pintura de costums, el nu i el cos...).

Temes d'art i cultura visual: relacions de l'art amb la ciència, la tecnologia, la política, la societat, les religions...

Temes d'art i etnografia.

Les imatges artístiques contemporànies i "la societat de l'espectacle".

Lectures semiòtiques de la imatge.

Intertextualitat.

Arquetipus i temes d'enquadrament.

Art i gènere.

V-Recepció i redescoberta

La redescoberta d'Egipte.

La redescoberta de Grècia i Roma.

La redescoberta de l'Edat Mitjana.

Renaixement i renaixements.

L'Orientalisme.

La còpia. El fenomen de l'apropiacionisme: antecedents i actualitat.

La reutilització. Els *spolia*.

La *damnatio memoriae* i la iconoclàstia.

Els *revivals*.

Primitivismes i el mite del retorn.

El paper de l'espectador: visió i experiència de l'obra artística.

L'art en escena: el paper dels museus i les exposicions a debat.

VI-Treball, formació i condició social de l'artista.

Mites i llegendes de l'artista.

Teories de l'artista.

L'aprenentatge i els mètodes de treball.

L'ensenyament de les arts.

Llibres de models i quaderns d'esbossos.

El rol social de l'artista.

Els viatges d'artista.

Col·laboracions creatives: relacions d'artistes plàstics amb escriptors, músics, directors de teatre, ballarins, científics, dissenyadors de moda, etc. Obres col·lectives. Tallers artístics.

Qüestions sobre els artistes de les avantguardes.

L'artista després de la modernitat. Artistes en un món globalitzat.

VI Comitència i mercat

Patronatge artístic.

Col·leccions i col·leccionistes.

Formes del col·leccionisme d'art (de l'Antiguitat a l'actualitat)

Rutes de les arts. Història del comerç artístic.

Valor artístic i valor econòmic.

VII-Estudiant, descrivint, jutjant, comentant l'art i l'obra d'art

Literatura artística: tractats, vides...

Ekphrasis. La descripció de l'obra d'art.

Aspectes artístics en els textos periegètics

Qüestions d'historiografia i teoria de l'art.

Tendències i debats de la història de l'art actual.

Temes d'història de la crítica.

La crítica i els crítics contemporanis.

Temes d'art i filosofia.

VIII- Patrimoni i museologia

Processos de patrimonialització.

Dimensions simbòliques, polítiques i econòmiques del patrimoni (conflictes de memòria, identitats, globalització, mercantilització).

Usos del patrimoni en les societats actuals: com a recurs identitari, com a recurs econòmic (turisme, indústria cultural), com a eina educativa o de memòria.

Temes de patrimoni cultural (material, immaterial).

Tipologies de museus, el seu desenvolupament històric i el seu paper social.

Relats museogràfics; narratives, perspectives (gènere, inclusió, diversitat).

Els públics dels museus: estudis de públic, educació patrimonial, accessibilitat, participació i noves estratègies digitals.

Museus amb relació amb el territori i amb altres agents culturals.

IX- Història de les tècniques artístiques: processos d'execució, anàlisi i restauració

Història i teoria de la restauració.

Temes d'història i teoria de tècniques artístiques (ceràmica, mosaic, tèxtil, orfebreria, vitrall...)

Història i teoria del color. Els pigments al llarg de la història.

Temes d'història de les tècniques de la pintura al fresc, el tremp, l'oli, l'aquarel·la, etc.

Història de les tècniques i els materials de l'escultura.

Temes d'història de l'orfebreria.

X- Art islàmic a Al-Andalus i altres territoris

XI- Art de cultures no europees

Art precolombí

Àsia (art del Japó, de l'Índia, de la Xina, art budista...)

Art del continent africà

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Seguiment dels treballs	48	1,92	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25
Tria del tema	3	0,12	
Preparació i redacció del treball de final de grau	90	3,6	1, 2, 3, 4, 13, 21, 22, 23, 24, 25
Sessió formativa sobre la redacció del treball	3	0,12	9, 12, 13, 21, 22, 24, 25
Sessió informativa	3	0,12	

a) Durant la primera quinzena d'octubre l'alumnat plantejarà formalment a la coordinació de TFG, a través d'una tutoria presencial (o virtual si la presencial no fos possible) el tema del treball, d'acord amb la llista orientativa d'àrees temàtiques que consta en aquesta guia o a proposta pròpia. En conseqüència, el tema l'escull lliurement l'estudiant, amb el vistiplau de la coordinació de TFG.

b) No es podrà realitzar més d'un treball específic d'un mateix tema, és a dir, no s'admetrà que més d'un o d'una estudiant treballi un mateix assumpte concret. Òbviament, sí que hi podrà haver més d'un treball d'una mateixa àrea temàtica, però de continguts diferents.

c) L'assignació del tutor o de la tutora la farà la coordinació de TFG, que valorarà la proposta de l'estudiant en aquest sentit.

d) Durant la primera quinzena del mes de novembre la coordinació dels TFGs farà pública l'assignació del tema i del tutor/a.

e) Data límit de presentació del treball: dins dels 10 primers dies de juny (la coordinació de TFG indicarà la data exacta amb la suficient anticipació)

f) Data de defensa del treball: cap als dies 20-26 de juny (la coordinació de TFG indicarà la data exacta amb la suficient anticipació)

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge

Presentació oral del Treball de Final de grau	40 %	1	0,04	12, 17, 22, 24
Procés de tutorització	5%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25
Treball de Final de grau	55%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25

I-Requisits bàsics

- a) El treball ha de ser individual. Es valorarà l'esforç, la imaginació, la qualitat de la redacció i l'esperit crític de l'estudiant.
- b) El tema del treball no pot coincidir amb el treball de cap altra assignatura de Grau. Si es detecten duplicacions, el treball no serà avaluat.
- c) Es valorarà la consulta de bibliografia estrangera, d'altra banda imprescindible en la majoria d'ocasions
- d) El treball podrà estar escrit en català, castellà, anglès, francès o italià.
- e) El treball ha d'estar correctament escrit, com correspon a qualsevol text acadèmic.

II- Extensió, estructura i format

* més detalls al protocol que la coordinació facilitarà a través del Campus Virtual

- Extensió. 30 pàgines (2.100 caràcters/pàgina) notes incloses. En queden al marge la portada, agraïments, resum, índex, bibliografia i annexos (imatges, gràfics, documents, etc.).

- Estructura. Ha de ser clara i concisa, i comprendrà, a grans trets i com a apartats més extensos, un estat de la qüestió del tema, un desenvolupament crític i unes conclusions.

Els elements i apartats que ha d'incloure (d'extensions variables) són, per aquest ordre:

- a) Portada: hi ha de constar necessàriament: el tipus de treball (Treball de Final de Grau); el títol complet del treball; el nom i els cognoms de l'estudiant; el corresponent NIU; el nom i els cognoms de la persona que l'ha tutoritzat i el curs acadèmic.
- b) Resum/abstract: de mínim 200 i màxim 300 paraules, així com 5 paraules clau.
- c) Taula de continguts, amb els títols dels apartats i la referència del número de pàgina.
- d) Introducció, on es presentarà el tema del treball i s'exposaran amb claredat la justificació de la tria; els objectius generals i específics (formulats de manera clara, precisa i mesurable) i s'especificarà la metodologia utilitzada. També es poden exposar breument la motivació personal o acadèmica de l'estudiant i la relació del tema amb altres treballs o línies de recerca existents.
- e) Estat de la qüestió: revisió crítica de la bibliografia i dels antecedents més rellevants relacionats amb el tema del TFG.
- f) Cos del treball. Constitueix el nucli principal i més extens del TFG i ha de presentar de manera clara, ordenada i coherent el desenvolupament del tema.
- e) Conclusions: resultats principals del treball i les conclusions que se'n deriven. Es valorarà la capacitat de

síntesi i de reflexió crítica, així com la connexió entre els resultats i els objectius inicials.

f) Bibliografia. Ha de recollir totes les fonts consultades i citades al llarg del treball. Només s'han d'incloure referències que hagin estat realment utilitzades.

g) Annexos. S'hi inclourà exclusivament tot allò que complementi el cos del treball i al marge de la seva extensió: il·lustracions, documents...

- Format:

*Les pàgines i les il·lustracions han d'anar convenientment numerades.

*En els peus de foto de les il·lustracions ha de constar necessàriament, a part de la informació habitual, la seva procedència o font.

* Les notes de caràcter explicatiu han d'anar a peu de pàgina, mentre que per a les notes bibliogràfiques es podrà fer servir qualsevol dels sistemes homologats més habituals.

La bibliografia i les notes s'han de referenciar obligatòriament segons les [directrius disponibles al Servei de Biblioteques de la UAB](#). Hi ha diversos sistemes de citació bibliogràfica. Cadascú pot escollir el que consideri més adequat per al seu treball (APA, MLA, Chicago, ISO, entre d'altres). En qualsevol cas, sigui quin sigui el sistema triat és imprescindible que es faci servir de manera coherent i uniforme al llarg de tot el document.

III. LLIURAMENT (principis de juny)

Un cop el tutor/a hagi vist el treball definitiu i hagi donat el vistiplau pel seu lliurament:

1) S'ha de pujar la versió en format PDF al campus virtual dins del termini estipulat.

2) S'ha de presentar una sola versió impresa a la coordinació de TFG

Les dates i mitjans d'aquests lliuraments seran especificats oportunament per la Coordinació del TFG a través del Campus Virtual.

IV. AVALUACIÓ

- L'avaluació i puntuació del treball resultarà de la suma de:

1) La qualificació que adjudiqui el tutor/a al treball escrit (55% de la qualificació final) i al procés de tutorització (5% de la qualificació final). S'ha de dur a terme un mínim de tres tutories.

2) La qualificació corresponent a l'exposició oral de l'estudiant -una presentació de 15 minuts aproximadament, acompanyada de power-point o audiovisual- davant d'un tribunal designat pr la coordinació de TFG i integrat per dos membres del professorat diferents del tutor/a, (40% de la qualificació final). A la presentació es valoraran l'oralitat, l'estructura del discurs, els recursos emprats i l'interès que suscita l'exposició. També es consultarà el treball escrit i es considerarà la seva adequació a l'estructura, format i objectius d'un TFG.

- La qualificació de "no avaluable" es donarà quan l'estudiant no hagi lliurat la versió final del Treball de Final de Grau.

- El Treball de Final de Grau només té una convocatòria (juny) i no pot ser recuperat. Excepcionalment i sempre que l'estudiant hagi matriculat tots els crèdits necessaris per a acabar els estudis de grau, es podrà sol·licitar una convocatòria extraordinària de febrer (cal acordar-ho amb el tutor/a i comunicar-ho a la Coordinació entre novembre i desembre per tal que es pugui tramitar el procediment a la Gestió Acadèmica)

- Es podrà atorgar Matrícula d'Honor als treballs amb la qualificació més alta i segons el nombre de matrícules permeses per grup (un 5% sobre el nombre de persones matriculades). En cas d'empat o dubtes la coordinació de TFG designarà una comissió que tingui en compte en un 75% la nota del TFG i en un 25% la nota de l'expedient de l'estudiant dels dos últims cursos (3r i 4t).

- Hi ha la possibilitat de publicació al Dipòsit Digital de Documents de la UAB dels TFGs amb una nota final igual o superior a 9. Per tal de poder fer-ne la publicació, l'estudiant haurà de signar i lliurar al coordinador dels TFGs el document de consentiment elaborat per la Biblioteca d'Humanitats.

- Aquesta assignatura no preveu el sistema d'avaluació única.

- Les faltes d'ortografia i les incorreccions gramaticals -tant en el treball escrit com en la defensa oral i els recursos que s'hi utilitzin- reduiran la nota del treball.

IMPORTANT

- El vistiplau del tutor/a és requisit imprescindible per a la presentació del treball de fi de grau. Cal que el tutor/a hagi rebut (en el format acordat amb l'estudiant) la versió definitiva que serà pujada en format digital al Campus Virtual i lliurada en format imprès a la Coordinació del TFG.

- L'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) es permet única i exclusivament en tasques de suport, com la correcció i/o traducció de textos i en cap cas per a l'elaboració del text, ni totalment ni parcialment.

En casos molt específics i justificats (algun tipus de recompte i/o anàlisi de dades acumulades, estadístiques...) es podria fer servir puntualment i sempre amb l'acord del tutor/a. En aquests casos l'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia i especificar les eines emprades.

La no transparència de l'ús de la IA en qualsevol activitat avaluable es considera falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Un TFG generat total o parcialment amb IA serà avaluat amb un 0.

- En cas de plagi, el treball serà qualificat amb un 0. El plagi té lloc quan es copia un text (de l'extensió que sigui) de fonts que no s'han identificat d'una manera adequada, presentant-les com si fossin originals de l'estudiant (això inclou la còpia de frases o paràgrafs extrets d'Internet sense haver-los modificat i oferir-los com a originals). El plagi és una seriosa ofensa. Els i les estudiants han de respectar la propietat intel·lectual dels altres, identificant adientment qualsevol font que utilitzin i, a la vegada, ser responsables de l'originalitat i l'autenticitat dels textos que elaboren.

Bibliografia

<https://www.uab.cat/ca/biblioteques/suport-treballs-academics>

Programari

No cal cap programari específic. Si calgués, s'indicaria oportunament.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.

A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TFG) Treball de fi de grau	1	Català	anual	matí-mixt